

KIS IRADÓ



...JAVÁBAN ÉNEKELTEK. (Lásd a 28. lapon.)

XXXIV. kötet, 2. szám.

Ara negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1888. január 8-án.

A NAGYMAMA PÁPASZEME.

— Elbeszélés számos képpel. —



(Folytatás.)

EM KÉRDEZTEM, hová visznek, a nagymama pedig nem magyarázta. De mert kocsikázni nagyon szerettem, hamar megfeledkeztem minden egyébről. Nem sokára vasuti állomáshoz értünk és vasuti kocsiba ültünk, ami még jobban tetszett. Gyerek-ésszel már szinte nem is bántam, hogy ugy történt minden, a hogy történt.

Egy pár óráig vasuton utaztunk, aztán egy kis városnál kiszálltunk. A pálya udvaron több bérkocsi állt.

— Mindjárt hívok kocsit, szóló Ágnes asszony s előre sietett.

— Nem szükséges, felelé a nagymama. A podgyászt vitesse haza valami targonczással, van itt elég... én Sándorral majd gyalog sétálok haza.

— De kérem... messze lesz... a kis fiu talán...

— Ne legyen arra gondja, szóló a nagymama szigoru hangon. Órákig ültünk a vasuti kocsiban, most nagyon jó lesz egy kis séta.

— De én nem szeretek nagyot gyalogni, szólótam duzzogva.

— Nem lesz az nagyobb séta, mint a mennyit megbirhatsz. Nem vagy már te olyan csöpp gyerek, hogy ne birj annyit gyalogni, mint én öreg létemre. Ha a magam kedveért nem fizetek kocsit, te sem kívánhatod.

Ezt olyan komolyan, nyugodtan mondta, hogy nem mertem tovább fagatózni. Megindultunk s hosszú, poros uton ballagtunk végig, be a városkába.

Azon is egészen végig mentünk s ezalatt többen nagy tisztelettel köszöntek a nagymamának, de ez nem igen érdekelt engemet, mert nem ismertem őket. Inkább a városkát nézegettem, de nem találtam sok nézni valót, mert egyszerű házak álltak ott sorjában. itt-ott egy kis bolttal. Sokkal szebb volt az a város, a melyben eddig laktam szüleimmel. Házat sem láttam olyan szépet, a milyen a mienk volt. Kiváncsi voltam, melyikbe fogunk már bemenni, de nem mentünk be egyikbe sem, hanem a tulsó végén ismét kimentünk a városkából.

Jókora séta volt, az bizonyos és mert kedvetlen voltam, nagy vágyam keredett ismét a makranczoskodásra. Eszembe jutott, amit reggel még a régi hajlékban az a jó Lidi mondott, akit annyit boszantottam s aki mégis olyan jó volt hozzám. Azt mondta:

— Szegény urficskám, ezután már nem igen fogja senki ugy a kedvét keresni, mint én tettem... A nagymama nem úgy gondolkozik ám, mint a szegény apácska... mindent nagyon szigoruan fog fel. Hajh, attól félek, nem fogja úgy dédelgetni, mint mi tettük.

— Hát maga nem jön velem? kérdém csodálkozva.

— Nem bizony. Nincs ott rám szükség.

Reggel nem volt időm, hogy ezeken sokat gondolkozzam, az uton meg el is felejtettem az egészet; de most, hogy kissé fáradt kezdtem lenni, eszembe jutott. Eltökéltem, hogy nem hagyom magamat, fellázadok, ha valami nagyon nem lesz a kedvemre. Mindjárt meg is kezdtem.

— É
mondám s
tovább me

— D
Alig negy
elfutkosol,
már mind

— D
nem megy

És n
— J
előre. Lát
ott a ker
majd oda

Nyug
perczig ha
Csak nem
Olyan na
azt a két
megtenni.

a nagyma

A m
tettem na
hajlék. Ó
nagy csal
nyelmesen
nagymam
lakó is,
kedtem.

Belé
barátság
nagy örö
egy kis k
Hizelegve
nyugodtal
jok és me

— J
mondá ne
Nem vesz

— Én már nagyon fáradt vagyok, mondám siránkozva. Én már nem bírok tovább menni.

— Dehogy nem, felelé a nagymama. Alig negyedórája jövünk, pedig máskor elfutkosol, tudom, egy óráig is. Különben már mindjárt otthon vagyunk.

— De én nem bírok tovább menni, nem megyek tovább.

És megálltam.

— Jól van, hát pihenj. Én megyek előre. Látod azt az emeletes sárga házat ott a kert közepén? Az az én házam, majd oda jőjj utánam.

Nyugodtan ment tovább. Én egy-két perczig habozva álltam. Mit csináljak? Csak nem állhatok itt elhagyatva az uton. Olyan nagyon fáradt nem vagyok, hogy azt a két-három száz lépést ne bírnám megtenni. Hát már csak megyek. Oh, ez a nagymama borzasztó!

A mint a házba értem, kissé elfelejtettem nagy bánatomat. Tetszett az új hajlék. Ódon, de szép nagy uri lak volt az, nagy család fért volna el ott egészen kényelmesen, mi pedig csak ketten voltunk a nagymamával. Azaz volt még két más lakó is, akikkel mindjárt megösmérkedtem.

Belépve a házba, földszint egy tágas, barátságos szobába nyitottunk s ott nagy örömmel sietett a nagymama elé — egy kis kutya, meg egy nagy fehér macska. Hizelegve ugrándoztak körülte s nem nyugodtak meg, míg le nem hajolt hozzájuk és meg nem simogatta őket.

— Jól van no, Ami! Jól van, Bibi; mondá nekik nyájasan. Jók voltatok, mi? Nem veszekedtetek?

Nagyon mulatságosnak találtam, hogy illet kérdez az oktalan állatoktól, de magam is szerettem volna megecizőgálni a szép két állatkát. Eszembe jutott azonban, hogy nagyon fáradtnak kell lennem; leültem tehát egy alacsony zsöllyére, mely ott állott az ablaknál.

— Ne ülj oda, Sándor, szólt a nagymama. Az az Ami helye.

Boszusan keltem föl s a másik ablaknál egy épen olyan másik zsöllyére ültem.

— Az meg a Bibi széke, ne foglald el.

— Oh, hát sehova sem szabad leülöm! kiáltám mérgesen.

— Dehogy nem, van itt pamlag, székelég. Különben lesz neked külön székecské is. Ágnes! Hozza be a kis vörös széket.

Az öreg cseléd mihamar egy csinos, kedves karos székecskével tért vissza s oda helyezte a nagymama varró asztalkája mellé. A nagymama pedig észrevehetőleg szelidebben, majdnem reszkető hangon mondá:

— Ez lesz a te helyed... Lásd, ez hajdan a te mamád székecskéje volt, mikor még mint kicsi leányka itt élt... Most a tied lesz, de vigyázz ám reá, meg ne rongáld, mert ez kedves emlék.

Volt már annyi eszem, hogy ezt megértsem. Büszkén foglaltam el a kis karos széket, mint valami királyi trónust és nem irigykedtem többé Amira és Bibire. Még úgy titkon egy kicsit hálát is éreztem a nagymama iránt, hogy nekem adta a székecskét, mely hajdan az én kedves mamámé volt.

De bezzeg nem éreztem hálát, mikor vacsora után lefekvésre került a sor. Még az asztalnál nagyon elálmosodtam.

— Ágnes, vezesse Sándort a szobájába, hadd feküdjék le.

Nem valami messze kellett menni, csak épen a szomszéd szobába. Ez nem is igazi szoba volt, csak olyan kis kamrácska, melyet vékony fallal rekesztettek el a nagy szobából hajdan valamikor; ablakja nemcsak az utcára volt, hanem a vékony közfalon, jó magasán fönt, kerek nyílás volt vágva, mint valami kukucskaló, épen az ágyam fölött. Mindezt csak később vettem észre, mert most a nagy álmoság bizony nem engedte, hogy fürkészgessem, mi hogyan van. A jó öreg Ágnes aszszony vetköztetni kezdett, mikor a nagymama megjelent az ajtóban.

— Mit csinál, Ágnes? Talán bizony lefekteti, mint valami kis babát? Az ilyen nagy fiúnak már magának kell boldogulnia.

— De szokva van hozzá... védelmezett a jó öreg cseléd.

— Hiba volt. Le kell szoknia róla.

— No, csak most egyszer még... hiszen nagyon elfáradt az utazástól, olyan álmos, hogy majd eldől.

A nagymama ráhagyta s távozott, de én nagy álmosan is arra gondoltam, hogy itt rettenetes igazságtalanság történik velem. Ugy látszik, ez a nagymama csak arra való, hogy engem kinozzon. No, de nem is fogom szeretni, arra keményen elszántam magamat.

Másnap reggel csak még inkább erre szántam el magamat. Mert borzasztónak találtam, ami történt.

A mint ugyanis fölébredtem, szokásom szerint hangosan kiáltani kezdtem, hogy éhes vagyok, hozzák a reggelimet.

De e helyett nagymama jött s ágyamhoz lépve, barátságosan megsimogatott.

— Kelj föl, kis fiam, majd azután együtt reggelizünk az asztalnál. Az nagyon csuf szokás volt, hogy ágyban reggeliztél. Hiszen nem vagy beteg. Kelj föl szaporán, öltözködjél, mosakodjál, s aztán mindjárt reggelizünk.

Kénytelen-kelletlen megtettem s duzzogva sohajtoztam Lidi után, ki az atyai házban gondomat viselte, és úgy felöltöztetett, mint holmi kis tehetetlen bábút. Így aztán persze ügyetlen maradtam. A nagymama látta ezt és nyugodtan segített egyben-másban.

— Meg kell tanulnod, hogy magad boldogulj, kedves fiam. Már elég nagyocska vagy és nem is szabad rászoknod a nagy kényeskedésre, mert nem tarthatok neked külön cselédet, nem vagyunk gazdag emberek.

— Oh persze! Az én apácskám nagy ur volt... én oda megyek vissza az ő szép házába... tudom én azt, hogy én gazdag urfi vagyok, mondták nekem.

— Akkor talán igaz is volt, de most már nem igaz, szegény fiacskám. Az a szép nagy ház és minden egyéb, ami atyádé volt, dobra került, nem is lesz elég az adósság kifizetésére, neked pedig nincs más hajlékod, mint az enyém és azzal kell beérned, amit én adhatok.

Ezt csak úgy félig-meddig értettem meg, de elhallgattam. Tetszeni sehogy sem tetszett a dolog. Mindegy. Azért én mégsem engedem, hogy a nagymama kifogjon rajtam. A reggelinél mindjárt került alkalom, hogy megmutassam. Mert a mint

leültünk
tejecskét l

— É

durzásan

— I

Meg van

— M

tejet.

Ágnes

tott valam

Az ő

gött valam

van s ez

sültet, ké

csak azt

— I

hogy nem

lapon.)

A na

dött aztá

leültünk az asztalhoz, egy csésze meleg tejecskét láttam magam előtt.

— Én nem iszom tejet! mondtam durczásan.

— Kóstold csak meg, nagyon jó. Meg van cukrozva.

— Nem kell... nem szeretem a tejet.

Ágnes asszony, ki épen ott rakosgattott valamit, megszólalt:

— Mondtam ugy-e? Kellett volna egy kis csokoládét főzni, ha már a kávé nem tartja jónak a nagyságos asszony.

— Se kávé, se csokoládé, hanem tej való neki, felelé a nagymama kissé szigorubban. Maga pedig, Ágnes, ne felejtse, amit mondtam és ne beszéljen olyat, ami nem szükséges. Különben, ha tej nem kell neki, adjon neki egy kis maradék sültet. Én is eszem.



... HA NEM KELL, HAGYD OTT. (Lásd ezen a lapon.)

Az öreg cseléd elégedetlenül dörmögött valamit. Láttam, hogy az én pártomon van s ez tetszett nekem. Ágnes hozott sültet, kést, villát, tányért. De én újra is csak azt mondtam, hogy ez nem kell.

— Ha nem kell, hagyd ott. Látszik, hogy nem vagy éhes. (Lásd a képet ezen a lapon.)

A nagymama egy csöppet sem törődött aztán az egésszel s én duzzogva, elé-

gedetlenül, reggelizés nélkül keltem föl az asztaltól. Kevés idő multával a nagymama kalapot, napernyőt vett elő és távozott, azt mondva, hogy bemegy a városba, oda lesz vagy egy óráig. Én próbáltam játszani, de sehogysem ment. Mindig arra gondoltam, hogy éhes vagyok és csakugyan az voltam is.

— Ha egyéb nincs, hát végre is jó lesz a tej, vagy egy kis sült, sóhajtám.

Igen ám, de mikor az ebédlőbe értem, már se tejecke, se sültecke nem volt. Kétségbe esetten néztem körül.

— Oh, hát már semmit sem kaphatok! panasztam az öreg cselédnek.

— Bizony, elzárta a nagymama a tejet is, a sültet is. Pedig éhes ugy-e, szégyen kis urficskám! És a tejet nem szereti? Persze, én is jobb szeretem a kávé. De most már mit adjak? Ahá! Van itt csokoládétorta, szereti?

— Oh, nagyon szeretem.

— Akkor ebből adok egy darabot. A nagymama azt mondta ugyan, hogy az ő tudta nélkül ne adjak semmit, de hát reggeli nélkül csak nem maradhat. Aztán nem is fogja a nagymama megtudni... menjen ki a kertbe, ott egye meg, akkor nem lepheti meg a nagymama.

— Oh, hát olyan kegyetlen a nagymama?!

— No, nem épen, sőt nagyon jó, áldott jó, az életemet is oda adnám értte... már negyven esztendeje szolgálom, fogom is halálomig... de lássa, kedves kis ifiuracskám, azt hiszem, hogy a nagymama rosznak tartja a kis urfit... no, nem ugy értem, hogy valami gonosz volna... hanem ott a régi házban bizonyosan vádaskodtak, hogy Sándor urfi el van kényeztetve, hogy szeszélyes, akaratos, válogatós, nem szeret szót fogadni. Pedig ugy-e nem igaz?

Erre nem feleltem semmit. Ha azt mondom, hogy nem igaz, a jó öreg Ágnes bizonyosan hisz nekem. De nem mondtam. Mert szüleimtől korán megtanultam, hogy a hazugság a legesúfabb bűn,

hogy igazat kell mondani, még ha hibáztunk is. Már pedig amit Ágnes asszony imént mondott, arról olyasmit sejtettem, hogy az talán valóban ugy van. Inkább nem szóltam hát semmit. Fogtam a jókora darab csokoládé-tortát és szaladtam ki vele a ház mögött elterülő szép kertbe, hol jóízűen megettem. A csemege megvigasztalt s vigabban tértem vissza a házba. A nagymama már otthon volt.

Amint megpillantott, hosszan, szótlanul nézett rám. Bár a szemüvege miatt nem láthattam jól a szemébe, szinte éreztem, hogy fürkész valamit.

— Ágnes, ugy-e megtiltottam, hogy tudtom nélkül adjon valamit Sándornak.

— De kérem, én nem is...

— No, csak ne tagadja. A csokoládé-tortából adott neki.

Borzasztó! Hát ezt honnan tudja? Oda intett magához.

— Ugy-e, tortát ettél? Itt a nyoma.

(Folytatása következik.)

ABLAKOMBAN,

(Képpel a 28. lapon.)

ÜLÖK, ülök ablakomban,
Kívül bőven hull a hó.
Az én meleg kis lakomban
Minden oly megnyugtató.

Bátyám, öcsém iskolában,
Oly vidámak, serények!
Hanem biz' az út fagyában
Jól megfáznak szegények!

Vastag téli harisnyájok
Lyukas lett, ugy gondolom.
Illik, legyen gondom rájok:
Előszedem s foltozom.



tárát k
szilaj
hanem
széd or
szekbe
idejébe
pusztítá
A tatár
ugy-e b
zaránd
Ezeket
vezték
akarok

Tö

vásáza
rettel. A
meg, ak

arany p
mondja.

A

arany a
hangon

—

nem fon

S e

A

csufolta
együtt,
azonban
dolog fe

PÉLDÁK ÉS MESÉK.

Hazai és idegen forrásokból meríti Irén néni.



A kán és a dervis.

ALÁN hallottatok már valamit a tatárok felől s tudjátok, hogy azok Ázsia közepét lakják a China határát képező nagy pusztákon. Azonban e szilaj nép nem maradt ám mindig ott, hanem szerte-espongott nemcsak a szomszéd országokba, de a szomszéd világrésekbe is, és így jutottak el Béla király idejében Magyarországra is, hol rémítő pusztításuk gyászos emléket hagyott hátra. A tatárjárást már hallottátok emlegetni ugy-e bár? A főnökeiket kánoknak hívják, zarándok papjaikat pedig derviseknek. Ezeket ugyan inkább a törökök után nevezték el így. Ilyen kánról és dervisről akarok én most nektek mesélni.

Történt ugyanis, hogy egy tatár kán vadászatra indult számos főből álló kísérettel. Az ut közepén egy dervist láttak meg, aki teljes erejéből ezt kiáltá:

— Ki akar nekem közületek száz arany pénzt ajándékozni? Annak, aki megmondja, jó tanáccsal fogok szolgálni.

A kán azonnal lefizetté a száz arany ajándékot s a dervis ünnepies hangon folytató:

— Ne fogj semmibe, mielőtt jól meg nem fontoltad!

S ezzel tovább haladt.

A kán kísérete nevetni kezdett és csufolta a szegény dervist tanácsával együtt, melyet oly drágán adott el. A kán azonban egészen másként vélekedett e dolog felől.

— A mit a dervis nekünk mondott, így szólt a kán a kíséretéhez fordulva, igaz, hogy nagyon közönséges és elcsépett mondat; de ép ez okból szorosán kell azt követni s el nem felejteni. Parancsolom, hogy e mondat palotám minden ajtaja fölé és termeim falaira felírassék!

A parancsot legott teljesítették a cselédek s csakhamar mindenfelé látni lehetett a dervis jelmondatát arany betűkkel felragyogni a kán palotájának különböző helyein.

Kevés idő múlva a történetek után egyik nagyravágyó kormányzó elhatározta, hogy a kánt megöleti s trónját elfoglalja. Hogy ezt a czélt elérje, a kán egyik orvosát vesztegette meg jelentékeny összeggel a kormányzó, hogy ez, mikor alkalom kínálkozik rá, érvágó kés hegyén bocsásson mérget a kán üterébe.

Az alkalom nem soká késett. De midőn az orvos már kezében tartá az edényt, hogy a gazdája vérét felfogja benne, tekintete a falra írt mondatra esett: »Ne fogj semmibe, mielőtt jól meg nem fontoltad!« Az orvos ingadozni kezd elhatározásában s látható zavarral löki el a mérgezett hegyü szerszámot, hogy másikat vegyen kezébe. A kán, aki észrevette az orvos zavarát, tudni akarta az okát. A hozzá intézett kérdésre a sebész habozni kezd, reszket és hebeg.

— Nyomorult! kiáltá a kán, a bűnös felé rohanva; kétségbe esett zavarod elárulja gonoszságod titkát, melyre még nem értél meg egészen. Csakis őszinte vallomás menthet meg a haláltól!

Az orvos ekkor térdre esik ura előtt s fölfedezi előtte az iszonyu tervet, mely-

nek végrehajtását egyedül a falra irt mondat akadályozta meg.

— Mégis jól eselekedtem tehát, midőn megfizettem a dervis tanácsát! kiálta fel a kán, égfelé kulcsolt kezekkel.

Az orvosnak megkegyelmezett, a kormányzó bejt a legborzasztóbban bünteté, a dervist pedig mindenféle keresztette, hogy kegyeivel elárassza.

— Mert, ugy mondá, az oly tanácsot, mely egy ember életét menti meg, soha sem lehet eléggé megjutalmazni.

*

A gyermeki szeretet.

Valami háromszáz évvel ezelőtt egy gazdag kereskedő Lyonban elhalálozván, rengeteg vagyont hagyott hátra. Ennek az embernek törvényes örököse egyetlen fia volt, ki még egész ifju korában Indiába ment egyik nagybátyjához, de — a mint a hír állította — Európába visszajövet hajótörést szenvedett ugyan, de nem pusztult el.

Utolsó órájáig várva várta a szerencsétlen apaa fia megérkezését; de látva, hogy a nélkül kell meghalnia, hogy szemeit az ő szeretett fia fogná le: összes vagyont, egy biztos és hű barátira bizta, hogyha fia valaha megjelenék, annak azt hiány nélkül kiszolgáltassa.

Egy év leforgása után egy fiatal ember jelentkezett, hogy ő az elhalt kereskedő fia s vagyont jött átvenni. Nehány



nap elteltével egy másik fiatal ember hasonló okból és hasonló jogokkal jelentkezett. Végre a következő hónapban egy harmadik fiatal ember is megjelent, ki a

két elsőhöz hasonló jogokat formált a nagy vagyonhoz. Mindhárom a bizonyoshoz ment, hogy követeléseiket elő-

— Az bizonyos, hogy kettő közületek csaló, mondá; de minthogy nekem lehetetlen eldöntennem ezt, mindegyikötök egy nyilat kap, és a ki a kitüzött czélt eltalálja, az lesz az örökös. Reménylem, Isten jóra fogja vezetni az igaz ügyet.

E szavak után az egyik fiatal embert a kertbe vezette s így szólt hozzá:

— Itt van atyád képe; czélozz a fehér pontra mely a szív tájékán van.

A fiatal ember fölajzá nyilatát és majdnem eltalálta a kijelölt célpontot.

A második követelő még szerencsésebb volt.

Végre a harmadikra került a sor.

De amikor megmutatták neki atyja képét, melyet nyillal kellett volna neki keresztül lőnie: felindulva dobá el a nyilat és vesszőket s azt mondá, hogy inkább elveszti az örökségét, mintsem ilyen apagyilkosságot elkövessen, habár csak képleg is.

— Derék fiatal ember vagy! kiálta fel a bizonyos. Az örökség a tied, mert te vagy az igazi fiú;

adják. De mivel mind a három azt állította, hogy elveszté a papirosait a hajótörés alkalmával, a bíró a bizonyítványok hiánya miatt igen nagy zavarban volt.

a másik kettő csaló. Ha az ő apjuk lett volna a kereskedő, nekik is ereklje lett volna az apai kép és soha sem merték volna azt nyillal keresztül lőni.

Igy vezette helyes nyomra a fiui szeretet a bírót, és juttatá érvényre a jogos ügyet. Ez a legszentebb és legszebb érzélem is, melyet szivünkben folyton ápolni kell, mert hiszen Isten után kinek tartoznánk több hálával, hanemha szüleinkek, kik nemcsak életet adtak nekünk, de elárasztottak bennünket zsenge gyermek korunkban a szülői szeretettel s gondos őrzői, hű kertészei lelkünk szép tulajdonságainak.

*

A pók és a méh.

Mozdulatlan ült hálója közepén egy kővér pók s csodálkozva szemlélte a szorgalmas méhet, ki fáradhatatlanul repdesett ide s tova a mezőkön.

— Ugyan mit csinálsz, hogy úgy el vagy foglalva? kérdé tőle kíváncsian a pók.

— Élelmemet keresem, melyet a virágok ezrein találok meg, viszonzá a méhecske.

— No bizony, kár annyit fáradnod! A te helyeden és annyi eszközzel, mellyel te rendelkezel, a legkisebb munka nélkül is meg tudnám szerezni élelmemet. Miért nem izensz háborut a gyöngébb rovaroknak? Látođ, én sem erőddel, sem szárnyaiddal, sem szipolyoddal nem bírok, csöndesen meghuzom itt magam, és hálóm-ba annyi légy és bogár esik, hogy vérök bőven kielégíti éhemet s így boldog kényelemben, fáradság nélkül tölthetem napjaimat.

— Hallgass, te semmirekellő! kiálta fel a méhecske megbotránkozva. Nem szégyelsz a mások halálán élőszködni!? Ami engemet illet, én meg tudok élni a

magam erejéből s nem ártok senkinek, sőt még hasznót is hajtok. S ezért van, hogy a természet legremekebb teremtménye: az ember, áld engem és még a lakóhelyet is ő készíti el számomra, míg ellenben téled utálattal fordul el és sohasem mulasztja el, hogy alávaló törbe csaló hálódát megsemmisítse.

*

A kakas, a szamár és az oroszlán.

A kakas, a szamár és az oroszlán egy s ugyanazon mezőre mentek. A kakas buzaszemeket kapirgált, a szamár tövist keresett, mellyel ínyét csiklándozza, az oroszlán pedig abban reménykedett, hogy valami prédát talál. Ott találja a szamarat, keresni se kell tehát, meg kell vele elégedni.

Már-már rá is akarja magát vetni, mikor a kakas el kezd harsányan kukorékolni. A meglepett oroszlán elszalad, mert a kakas azt a kiváltságot nyerte a természettől, hogy mihelyt megszólal, az oroszlán futásnak ered.

A szamár látván az állatok királyának rémületét és megfutamodását, olyan hiu bolond volt, hogy azt hitte: ő a legfélelmesebb állatok egyike. Azt képzelte, hogy tőle ijedt meg a puszták hatalmas lakója. Végre oly nagy lett az elbizakodása, hogy utána iramodott az oroszlánnak s gyávának nevezte őt. Toroksza-kadtából ordít utána, hogy álljon meg s átkozta lábait, melyek gátolják őt nemes fölhevülésének kielégítésében.

Az oroszlán nem hallván többé a kakast, megállt, visszafordult s bámulva látja az oktalan szamarat, a mint utána igyekszik. Nem volt rest s egy szökéssel

a szamár m
hiú képzelg
szamarat.

A hár
vesztét oko

A ME

MILYEN
Robbant
Hogy a
Hosszán

Milyen a
A hó-vá
S ha a v
Hó-golyó

A sikoni
Szánon
Vig hah
Mint ak

S im' eg
Kaczaga
Nem kel
A szobá

S egyik
Kis ma
Fa tövé
A havon

»Lám a
Elfödöt
S a ma
Gyöngü

Összené
S most,
A kénye
Egy rés

S hátul
Morzsá
Bezzeg
Ismét v

a számár mellett termett, megragadta a hiú képzelgőt s szétépte az öntetszelgő szamarat.

A hányavetiséggel párosult hiúság vesztét okozza mindenkinek.

A MEGTÉRT JÓ KEDV.

*MILYEN vígan, mily ujjongva
Robbant ki a sok gyerek,
Hogy a hótól fényes udvar
Hosszán kergetőzzenek ;*

*Milyen éjjennel kísérték
A hó-várnak ostromát,
S ha a védő egy jól célzott
Hó-golyóval visszavág.*

*A sikonkán a nagyobbak,
Szánon húzva a kicsiny —
Víg hahóval hogy robognak,
Mint akármely gőz-kocsin.*

*S im' egyszer csak elnémulnak,
Kacagásból lesz sohaj,
Nem kell játék, sem vigasság,
A szobába tér a raj.*

*S egyik lányka nagy pihegve
Kis madárt hoz tenyerén,
Fa tövében megdermedve,
A havon feküdt szegény...*

*»Lám a szép hó — mond az apjok —
Elfödött minden magot
S a madárka étlen gyöngült,
Gyöngült, alélt s megfagyott.«*

*Összenéznek és megértik
S most, ha enni gyül a had:
A kenyérből, a kalácsból
Egy rész mindig megmarad.*

*S hátul, tiszta tornácz-fáján,
Morzsát hint szét mindenik —
Bezzeg most a sok szép hóban
Ismét vig kedvük telik.*

Béla bácsi.

A KÉT HÁROMKIRÁLYOK.

— Kicsi beszélyke. —

(Képpel a czimlapon.)



HOGY VOLT az csakugyan, ketten voltak háromkirályok. Hogy kettő nem annyi, mint három, ezt ők nagyon jól tudták; de hogy azért ők ketten ne lehessenek háromkirályok, azt nem hitték el. Hiszen ketten csak oly szépen élénekelik azt a szent nótát, pedig az a fő. Azt is tudta Zsuzsika, hogy a bibliában csak királyokról van szó, akik a kis Jézuskát üdvözölték, királyné nem volt ott, már pedig ő szoknyácskában jár, hát nem igen válik be királynak. De bátyja, a Palkó, biztatta:

— Nem baj az. Ha azt elhíhetik, hogy én az egyik háromkirály vagyok, elhíhetik rólad is. A harmadik meg elmaradt valahol. Sebaj. Csak jó emberekre találjunk!

— Igen ám, Palkó, de nincs se koronánk, se csillagunk, se nagy szakálunk — hát hogy lesz az?

— Persze jobb volna, ha volna... De ha nincs! Már késő, nincs időm, hogy beszerezzem. Elég, ha az éneket és mondókat tudjuk, az a fő. Csak induljunk szaporán.

El is indultak. Csikorgó téli hideg nap volt, amint illik háromkirályok napján. Ilyenkor bizony jobb odabent a fűtött szobában, vagy ha már kint van dolga az embernek, hát jobb a prémes bundába beburkolózva sietni, mint álldogálni. Palkónak és Zsuzsikának pedig nem volt prémes bundájok, mégis csak neki indultak és álldogáltak is és énekelgetve szív-

ták be a fagyos hideg levegőt. Majdhogy a torkukba nem fagyott az az ének.

De hát az nem baj, csak jó emberekre találjanak. Mert arra van nagy szükségök. Azaz nem is nekik, hanem otthon a szegény beteg öreg néniöknek. Ez tartotta eddig őket, az árva gyermekeket, de most beteg és munkára képtelen lett, nagy szükség köszönt be a szegény házikóba, hol már eddig sem volt valami nagy bőség.

Palkó tavaly, mikor még élt az apjok, más fiukkal együtt végig járt a falun, mint háromkirály; tudta jól az éneket, mondókát. Kaptak mindenféle jó holmit, itt-ott egy kis pénzeszkét is. Ez most eszébe jutott. Csakhogy a fiuk most nem fogadták be harmadiknak.

— Jól van, hát körüljárom a Zsuzsikával, gondolá. Hiszen a jó embereknek az mindegy, ha nem öltözünk is maskarába; tudják azt jól, hogy csak szegények járnak így körül, mert jó emberek segélyére van szükségök.

Megindultak s elkezdtek az énekelgetést az ablakok alatt. Hanem a kezdet rosszul indult. Mindjárt az első háznál,

amint javában énekeltek, (Lásd a képet a czimlapon) kinézett a gazda és először nagyot nevetett, aztán boszankodva kiáltá:

— Takarodjatok innen! Hogy meritek így csuffá tenni a szép szent szokást? Járnak körül mások, akik annak rendje és módja szerint végzik a dolgot, ti pedig csak koldulni akartok. Pusztuljatok haza!

Zsuzsika ugy elszégyelte magát, hogy tüstént futásnak eredt volna s meg sem áll hazáig. De Palkó nem eresztette, ő nem vesztette el olyan hamar a bátorságát. Csakhogy a második, harmadik háznál is úgy jártak és ekkor már Palkónak is fogatkozni kezdett a remény-sége.

De még nagyobb baj is következett. Épen a gazdag földesur háza felé

tartottak, mikor oda érkeztek az igazi három királyok is, már tudniillik az a három fiu, aki mind igazi fiu volt, aztán fel is volt illően öltözve aranypapiros-koronával, botra tűzött fényes csillaggal, az állukra kötött hosszú szakállal. Egyikök a hetyke Jóska volt, ki így szólt:

— No lám, csakugyan igaz, amit az imént hallottam, hogy ti vakmerően bele-



ABLAKOMBAN. (Lásd a 22. lapon.)

kontárkó
lottam, ho
gettek. No
mert elver

Palkó

rülbelül b
viaskodni,
mégis hely

Zsuzsika

kadt és h

hogy me

nek; Jóska

tovább fer

zött. A za

jött a f

szigoruan

mit pöröl

ő ablakai

A hetyke

nagy büsz

kezdte m

zni, a der

desur azon

alatt már

vette Z

szomorúsá

hozzája

hogy mi j

van? Z

nem igen

szólni, de

elmondta v

Jóska

nem nevet

— Ti

lam nem fo

Látom, hog

vagytok, sa

akik igazá

kontárkodtok a mi mesterségünkbe! Halottam, hogy egy pár helyről már elkergették. No, de már most takarodjatok haza, mert elverlek!

Palkó nem ijedt meg és ámbár körülbelül belátta, hogy bizony nem érdemes viaskodni, mikor hiába minden fáradsága, mégis helyt akart állni; de a félénk kis Zsuzsika sirva fakadt és huzigálta, hogy meneküljenek; Jóska pedig tovább fenyegetőzött. A zajra előjött a földesur, szigoruan kérdeve, mit pörölnek az ő ablakai alatt? A hetike Jóska nagy büszkén elkezdte magyarázni, a derék földesur azonban ezalatt már észrevette Zsuzsika szomorúságát s hozzája fordult, hogy mi járatban van? Zsuzsika nem igen tudott

szólni, de Palkó, bár kissé szégyenkezve, elmondta vállalkozásukat és az okát is.

Jóska és társai nevettek, de a földesur nem nevetett, hanem így szólt:

— Ti hárman menjetek odább, nálam nem fogjátok magatokat produkálni. Látom, hogy irigy, ros szivű gyermekek vagytok, sajnáljátok a morzsát azoktól, akik igazán rászorultak. Menjete! Ti

pedig, Zsuzsika és Palkó, jertek be a házba, hadd halljam, jól tudjátok-e az éneket.

Már vagy nagyon jól tudták, vagy más oka is volt, elég az hozzá, olyan gazdag ajándékot kaptak, hogy Jóskáké negyedrészt annyit sem gyűjtöttek össze az egész faluban. Vigan mentek haza s még vigabban voltak másnap, midőn a földesur

neje ellátogatott a szerény házikóba és gondoskodott, hogy ott semmi selegyen szükség. És mosolyogva mondá:

— Furcsa volt, az bizonyos, mikor ti ketten három királyok voltatok, de tiszta szándék vezérelt, megérdemlitek a jutalmat.

A RÁK ÉS A NYUL.

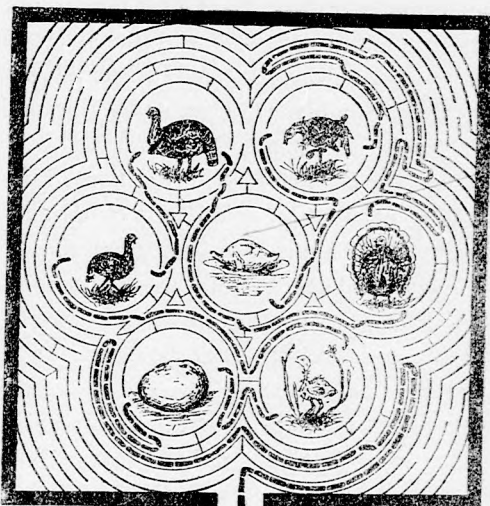
— Egy jelenet. —

Emilia. De hát jőjj már vissza, Janka Még játsz-

hatunk eleget, van időnk rá bőven. (Az oldal ajtóhoz megy, félig kinyitja és bekiált.) Janka, hát nem jössz? Ugyan, legyen már eszed! Mit? Hogy meg kell tanulnod a leczkét? No bizony, van is mivel annyira sietni! Mindössze egy kis mese, alig husz sor! Mit? Hogy azt is meg kell idején tanulni? Persze, de arra még bőven ráérünk, még csak kilencz óra, a

AZ ÜNNEPI SÜLT UTJA.

— Megfejtés. —



A meg-megszakított vastag fekete vonal mutatja az utat. F. b.

tanítónó pedig csak tíz órakor jön. No, hát csakugyan nem jössz? Igazán nem? Jól van, hát maradj! (Beccapja az ajtót és visszatér.)

Igazán unalmas egy leány ez a Janka! Mikor legjavában játszunk, akkor hagyja abba. Hogy meg kell tanulnia a leczkékét! Hát nekem talán nem kell? De azért csak szabad egy kicsit játszani is, mikor van rá időnk. A nevelőnő is, a mama is mondják, hogy szabad időnkben játszhatunk kedvünkre. Tessék, most már egymagam mit csináljak? Csak nem ülök én is neki, hogy egy teljes óra hosszáig azt a néhány sort tanuljam? Arra még ráérek, nem vagyok én olyan nehéz fejű, mint Janka. Pedig neki sem volna rá szüksége, hogy oly nagyon gyötörje magát, mikor annyira nehezen bír valamit könyv nélkül megtanulni. Mondtam neki akárhányszor, hogy majd sugok neki... hanem ezt nem akarja... persze, büszke rá, hogy tudja a leczkékét. No bizony, de nagy dolog is az, mikor órákig kinlódik vele! De én, én csak éppen belenézek a könyvbe, végig futok a lapon és már tudom. (Az óra negyedét üt.)

Egy negyed tizre! Uram teremőtöm, mit csinállok még tizig! Tudom már! Felöltöttem a bábumat. Délután eljönnek Mariskáék, ők is elhozzák a Viczájokat, lesz nagy bábu-ozsonna. Meglátjuk, kinek a Viczája szebb. (A szekrényben keresgél.) Melyik ruhácskát adjam föl a bábura? Talán a kéket? Nem, a Mariskáéknak is van kék ruhája. A rózsaszínűbe öltöttem, ez sokkal szebb. (Öltözteti a bábút.) Ugy-e szép, Viczuska? Meglásd, te leszel a legszebb, pedig tudom, Mariska

is ugyancsak rajta lesz, hogy felcizfrázza a magáét. Igy ni! Igazán gyönyörű, akár egy kis királykisasszony! Fog majd boszankodni Mariska. De még mennyire. Utoljára még sirva fakad. No, ezt már nem szeretném, mert akkor el volna rontva a multságunk, még pirongatást kapnék a mamától. Inkább ne is legyen az én Viczám olyan szépen felöltözve. Persze hogy nem! Hallottam a mamától, hogy a házi kisasszonynak otthon egyszerű ruhában illik lennie... Visszaöltöttem a Viczát hétköznapi ruhájába... Igy ni... A szép ünneplő ruháit azért megmutathatom Mariskának, látni fogja, hogy ha akar-nám, az én Viczám is lehetne olyan cifra. (Az óra felet üt.)

Fél tizre! Milyen lassan mászik az idő! Mit csináljak? Csak nem fogok hozzá még a tanuláshoz? Nem kell nekem félóra arra a kis mesére. Ha egyszer elolvasom, már tudom. Még ráérek egy kicsit lapozgatni a nagy képes könyvben. (Előveszi és nézegeti.) Nagyon érdekes képek... és olvasni is mulatságosabb, mint mikor könyv nélkül kell betanulni valamit, ámbár nekem az sem olyan nehéz, mint szegény Jankának! Szegény, már mióta tanulja! Képzelem, elolvasta már vagy huszszor és talán még most sem tudja jól. Tulajdonképen nagyon sajnálom szegényt, hogy olyan nehezebbre esik a tanulás; a leczke miatt alig jut egy kis ideje a mulatságra. (Az óra háromnegyedét üt.)

Háromnegyed! No, most már én is hozzá foghatok a tanuláshoz. Hol is a könyvem? (Keresi.) De hol van? Ide tettem az asztalra... legalább úgy emlékszem... az az mégsem... gondolom, a

fiókba tette hova hányó Most ezzel a bábu mellől szól. (Az óra tíz percze van az óra nagy néztem a má nyitja az ajtó szől.) Te m Csakugyan? tad annyi idő is mindjárt már sietnem lőnő mindjárt Már csak (vas.) »A rák fogadott a n kitűzött célpu nyul... (Gy zümmögve olv szeszedi a köny kal, hogy har még nem tud nom... (Az csak most az (Az ablak felé ott jön... tudom a le rövidke kis le

Oh, mit kis leczkét se Janka pedig kifogást talál Nem! N Épen úgy jár mesében le tudom szépetem... a gyo

fiókba tettem... itt sincs. Oh már ugyan hova hányódott? (Szerte jár a szobában.) Most ezzel töltem az időt! No, itt van a bábu mellett és ez az ostoba bábu nem szól. (Az órára néz.) Micsoda? Már csak tíz perc van hátra? Az nem lehet, ez az óra nagyon siet, okvetlenül siet; meg nézem a másik szobában levőt. (Félig kinyitja az ajtót.) Ez is annyit mutat. (Kiszól.) Te már tudod a leczkét, Janka? Csakugyan? No hiszen meg is tanulhattad annyi idő alatt. (Beesapja az ajtót.) Én is mindjárt tudni fogom... de most már sietnem kell egy kicsit, mert a nevelőnő mindjárt itt lesz, nagyon pontos. Jaj! Már csak öt percem van. Hamar! (Olvas.) »A rák és a nyul.« A rák egyszer fogadott a nyullal, hogy hamarább ér egy kitűzött célponthoz. Nagyot nevetett rá a nyul... (Gyorsan hadarva s félig magába zümmögve olvas.) No, már talán tudom. (Összeszedi a könyvet.) « A nyul fogadott a rákkal, hogy hamarább ér... nem így van, még nem tudom. Még egyszer el kell olvasnom... (Az óra tizet üt.) Jaj, tizet üt! Oh csak most az egyszer késne el a nevelőnő! (Az ablak felé néz.) Dehogy késik! Ni, már ott jön... már benyitott! És én nem tudom a leczkémet! Ezt a haszontalan rövidke kis leczkét!

Oh, mit mondjak majd! Hogy ilyen kis leczkét sem bírtam megtanulni, mikor Janka pedig jól fogja tudni! Micsoda kifogást találhatnék?

Nem! Nem keresek semmi kifogást! Épen úgy jártam, mint ahogy ebben a kis mesében le van írva... könyv nélkül nem tudom szépen elmondani, de megértettem... a gyors lábu nyul vesztett, mert

elbizakodva, nem gondolt feladatára, hanem könnyelműen játszott, mulatott, még aludt is, gondolván, hogy mégis elég korán indul; csak hogy mikor indult, már későn volt. Én is ilyen elbizakodott és könnyelmű voltam és csuffá lettem... Meg fogom vallani őszintén én megfogadom, hogy ezentul mindig először a kötelességemet végzem el; bármily könnyűnek lássék, nem fogom kicsinyleni. Hivnak! Megyek bünbánó vallomásra! (El.)

KITARTÁS.

(Képpel a 24—25 lapokon.)

*A KORCSOLYÁT Karácsonyra kapta —
Sima, fényes, keskeny annak talpa,
Hogy fog Jani iringálni rajta?*

*Nem tud hova lenni két vasával!
Balra csusszan jobb lába szárával,
Ide-oda kapkod két karával.*

*Zsupsz!... a gyerek esik fenekére,
Levágódik a tónak jegére,
Senki sem jön a segítségére!*

*Minek is? Saját emberségéből
Jani feltápázkodik a jégről
S kezdi elől nagy vígan egy végből.*

*Simán csúszna is egy darabkán, ha
Utjába nem tévedne Jolánka —
Inog s annak fogózik nyakába!*

*Bumsz!... a jégen ketten elterülnek,
S éppen, hogy már fektükből felülnek:
Harmadikul Pál reájok dül... nyekk!*

*Hatod napra már Janinknak íme:
Lába biztos, bátorság a szívébe' —
Gyorsan siklik nagy kanyargó ívbe!*

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

E héten is oly bőven hullott rám az én számos régi és új kis olvasóim jó kívánságainak áldása: hogy ismét csak ezen az uton viszonzhatom a tömeges szíves megemlékezést, a meleg vonzalom s hű ragaszkodás boldogító nyilatkozatait. Bizony szebb jutalom nem is juthat nekem osztályrészü, mint a milyet édes meglepéssel tapasztalok érzelmeiteknek felem forduló gazdag jeleiből. Köszönöm, köszönöm, köszönöm! — Malomszeghy Dezső. Tán mégsem a »Kis Lap« feladata, fölvilágosítást adni a Réaumur, Celsius és Fahrenheit hőmérőinek különbségéről. Benne foglaltatik az minden természettanban. — Kolosy Honka. Az első előadás eredményéről várom a tudósítást. Szívvel üdvözöllek. — Képf Jolán. Igazán kedves meglepetést szerezteél leveleddel. Nem is sejtettem, hogy már ennyire vagy. A rég ígért látogatást még egyre várom. — T. K. B. H. A kívánságnak megfelelttem. A szíves megemlékezést köszönettel viszonzom. — Jankovics Arisztid. (Tharand.) Csak nehéz megvalni egy régi jó baráttól ugye bár? Most már megint együtt vagytok: te és a »Kis Lap«. Egyszer irhatnál is, hogy folyának dolgaid s miket művelsz ott Németországban. — M. H. K. Gizella eljöhethetne vagy egyszer a »K. L.« műhelyébe az ő kedves bátyja nélkül is. Pedig, hogy ezt elmulasztottam, élénken sajnálom. — Volf Irma. Az a seb ne is hegedjen be egészen soha. Édes fájón esik annak csöndes vérzése. Csak azt szeretném, a »K. L.« olvasóért, ha a fájdalmas édes anya egy nyugodtabb órájában ismét fölvenné azt a tollat mellyel oly kedves dolgokat mesélt nekik. Nagy érdeklődéssel várom lánya megszólalását. — Manheimer Gizella és Hermina. Kedves leveletekben kifejezett érzelmeiteket melegen viszonzom. — J. A. A »B« mikép változott át »I«-vé? Ha kontyot jelent: szerencsekívánataimat. A nyájas megemlékezés jólesett s még jobban esnék egy hosszabb levél. — Grósz Teréz. A »tudományok főpásztora« — ez oly nagy cím, melyet elfogadnom nem illik, de igenis azokat az érzelmeiket, amelyeket e czímadományozással ki akartál fejezni. — Kohut Andor. Bosnyákországban születni jó magyarnak: ez aztán derék dolog! Kívánom gyors épüléset és vele sajátkezü leveledet. — Brüll Lili. Levelkédben nagy kedvet, de az említett forintot nem leltem. Külön adtad át és kinek? — Maderspach Janka és... és ki még? Csak ez az egy név volt soraid alatt. A karácsonyfiával méltán meg lehettek elégedve, mert azok a könyvek a legjobbak közül valók. — Báróthy Sándor. Férmas irásod kívánsivá tesz

korodra. Jó kívánságaidért külön mondom köszönetet. — Radány testvérek. Soraitok melegsége csak annál jobban hatott rám arról a jégtábla papirosról. Üdvözlétemet mindnyájatoknak! — Jelenik Etelka. Korodhoz képest irásodat jónak mondhatom. — Béla bácsi. Tartjuk a szíves barátságot. — Müller Katicza. »Ami pedig a többit illeti«, írod nagy begyesen, »az írásom nem volt ronda, sem pedig rongyos szélű, a megfejtők közé pedig elfelejteni tetszett beírni.« No lám, Katicza kisasszony: ha nem volt a megfejtők közt a te neved, sem pedig a büntetési rovatban — nem jutott eszedbe olyasmi, hogy hát ha talán a levelét meg sem kaptam? És ugy is van. — Schön Gyula. Üdvözlő versikédet köszönettel vettem és örömmel olvastam. — Katona István. Nem hiszem, hogy a tánczlépést s a koresolyázást meg lehessen tanulni könyvből, ha van is ilyen. — Préger Öszkár. Oda se neki, hogy keményen ütöttél is bele abba a hólapdába. Katona dolog ez ilyenkor télen. — Molnár Péterke. Dehogyan voltam én tengerész! Csak sokat jártam tengereken. — Weisz B. Sándor. Szívesen látlak a »Kis Lap« táborában, melybe fölcspatál kis vitéznek te is. — Szolga Bálint. Nekem F. nevű rokonaim nincsenek. — Scharl Gyula. A Weisz Sándorhoz intézett üzenet neked is szól. — Bydesküty Mariska. Várom a kedves ígért beváltását. — M. I. A kis tanítványa Irén nevében küldött jó kívánságért mindkettejöknek köszönetemet, remélve, hogy jövőre az én kis olvasóm már maga irhatja meg levelét. — Ullmann Károly. Nagyon is könynyű. — Zsigárdy Anatol. Fotograf-készüléket (hordhatót) Calderoninál (Váci-utca) rendelhetsz meg. — Schwarz testvérek. Nyílt levelező lapon is küldhetitek. — *Több levélről a jövő számban.*

BÜNTETÉS.

Az írás rondasága vagy a papiros rongyos széle miatt tekintetbe nem jöhet M. A. és P., B. M. levele.

Jótekonyság.

Az éhező gyermekeknek: Jankovics Arisztid 2 frt., Schönfeld Victor 5 frt., Máday Andor és Pista 2 frt., Kornfeld Gyuri, (mint egy szini előadás tiszta jövedelmét) 1 frt., Bretter Gizella 2 frt 50 kr.

E kegyes adományok a »Pester Lloyd« című napilapban vannak kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.